

Samenwerkingsverband
Exmoorpony

Samenwerkingsverband Exmoorpony
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
tel: 077-4642999
e-mail: info@faunaconsult.nl
www.exmoorpony.nl

Nieuwsbrief Samenwerkingsverband Exmoorpony November 2011

Beste leden,

In deze nieuwsbrief stellen we weer een nieuwe donateur aan jullie voor: Peter Verbeek. Naast een stukje over 'Exmoors in het nieuws' vinden jullie in deze nieuwsbrief een verslag over het 'Little Exmoor Paradise' en een verslag over het uitstapje naar Tierpark Sababurg en het Hutewaldproject te Solling. Daarnaast beschrijft onze wetenschappelijk medewerker Henri Kerkdijk de stand van zaken over het onderzoek naar de herkomst van de Exmoorpony, in relatie tot de West-Europese oerpony. Tot slot starten we de nieuwe rubriek 'De foto' waarin jullie mooie foto's van Exmoorpony's kunnen aanleveren.

Nieuwe donateur

Peter Verbeek is ecoloog en één van de directeurs van ecologisch adviesbureau Natuurbalans - Limes Divergens BV (<http://www.natuurbalans.nl/>). Zijn bureau maakt vaak inrichtings- of beheersplannen voor natuurgebieden, waarbij regelmatig natuurbegrazing aan de orde is. Peter was al 'fan' van extensieve jaarrondbegrazing met paarden. De originaliteit van de Exmoors en de geschikte eigenschappen van deze soort voor natuurbegrazing spreken hem erg aan. Peter wil daarom bij de projecten waar het mogelijk is, het inscharen van Exmoors promoten. Inmiddels zitten er al enkele projecten in de pijplijn. Het grote probleem is dat er nu erg veel Konikpaarden op de markt zijn, die vaak voor niets worden aangeboden. Dit maakt het inzetten van Exmoors om financiële redenen vaak moeilijk.

Exmoors in het nieuws

De meesten van jullie hebben de uitzending van het tv-programma Vroege Vogels op 19 april 2011 wellicht al gezien. De spectaculairste beelden kwamen niet in de uitzending, maar staan wel op de website van Vroege Vogels. Daarbij werd er een kleine camera op het hoofd van een Konikpaard gezet, waarna deze tussen de Exmoors werd losgelaten. Wie de uitzending heeft gemist of het extra beeldmateriaal wil zien, kan de volgende link volgen: [http://vroegevogels.vara.nl/Gerelateerd-item.202.0.html?&tx_ttnews\[pointer\]=2&tx_ttnews\[tt_news\]=356919&tx_ttnews\[backPid\]=186&cHash=b7af515f5a360e95a33074c966e75147](http://vroegevogels.vara.nl/Gerelateerd-item.202.0.html?&tx_ttnews[pointer]=2&tx_ttnews[tt_news]=356919&tx_ttnews[backPid]=186&cHash=b7af515f5a360e95a33074c966e75147)

Verder stond er een zeer positief verhaal over de Exmoorpony in het Wildlife Extra News, in het kader van Rewilding Europe: <http://www.wildlifeextra.com/go/news/exmoor-ponies011.html#cr>

Het Little Exmoor Paradise en de Duitse Exmoor Pony E.V. (door Hans Hovens)

Ons lid Michael Bekaert tipte mij over het bestaan van de Duitse website van het 'Little Exmoor Paradise' (<http://www.little-exmoor-paradise.de/>). Dit 'paradise' bevindt zich in het Duitse Willich, nabij Viersen. Omdat dit maar zo'n 20 kilometer van ons huis is, besloten mijn gezin en ik er op 3 april 2011 op bezoek te gaan. Hans en Christel Engels heetten ons hartelijk welkom met 'Kafee und Kuchen' en leidden ons rond op hun enkele hectares grote terrein. Hier houden zij een tiental Exmoorpony's. Hans Engels is lid van de Duitse Verein Exmoor Pony E.V. (<http://www.exmoorpony.de/>) en tevens lid van de Exmoor Pony Society (EPS). Hij weet erg veel van zeldzame bloedlijnen en heeft hieraan dan ook veel aandacht besteed bij het opbouwen van zijn eigen kudde. Naast de Exmoors die hij thuis heeft lopen, heeft hij er nog enkele elders, ondermeer de EPS gekeurde hengst Apollo in Sababurg. Hans houdt regelmatig lezingen over de Exmoor pony en wil het houden ervan op deze manier promoten. Bij het horen van het bestaan van ons samenwerkingsverband was hij direct erg enthousiast. Wel was hij erg kritisch ten opzichte van het stamboek en hamerde hij er veelvuldig op dat we dit goed moeten bijhouden.

De Duitse Verein Exmoor Pony E.V. werkt nauw samen met de EPS en er zijn meer dan 150 Exmoorpony's in hun stamboek ingeschreven. De meeste daarvan zijn tevens ingeschreven in het Engelse stamboek (EPS). Doordat er in de jaren '70 en '90 niet altijd inspecteurs vanuit Engeland naar Duitsland kwamen, is een aantal van de Duitse Exmoorpony's niet door de EPS geïnspecteerd. Deze veulens zijn niet opgenomen in het stamboek van de EPS. De afkomst van alle Exmoorpony's van de Verein Exmoor Pony E.V. is altijd goed geregistreerd, zodat er niet hoeft te worden getwijfeld aan de raszuiverheid.

Omdat wij (Faunaconsult) onze uit Engeland geïmporteerde hengst dit voorjaar moesten laten inslapen (wegens een gebroken voorbeen), bood Hans Engels aan om één van zijn eigen hengsten voor enkele jaren aan ons uit te lenen. Deze hengst (Anchor Brandy) is van moeders zijde afkomstig uit de Anchor herd (dat is de eerste herd die in 1815 door sir Thomas Acland werd gesticht) en vertegenwoordigt ook via de vaderlijke lijn een nieuwe bloedlijn voor Nederland. Uiteraard hebben we dit aanbod aangenomen en verwachten we Anchor Brandy binnenkort te verwelkomen.

Hans Engels met één van zijn Exmoors

Uitstapje naar Tierpark Sababurg en het Hutewaldproject te Solling

Op 20 augustus 2011 ging een aantal leden en donateurs met Hans en Christel Engels op bezoek bij Tierpark Sababurg (<http://www.tierpark-sababurg.de/>) en het Hutewaldproject te Solling. Op beide locaties worden Exmoorpony's gehouden. Om 7.30 uur reden we weg vanuit Belfeld naar Willich, waar Hans en Christel Engels zich bij ons voegden. Tijdens de heenreis werd er uitvoerig gepraat over Exmoors en over de verschillen tussen onze aanpak en de Duitse. Om 11.00 uur kwamen we aan in Sababurg, waar ons lid Michael Bekaert zich bij ons voegde. Michael was al twee dagen eerder vertrokken om wat langer in Solling en Sababurg rond te kunnen kijken. In Sababurg werden we ontvangen door Sandy Roedde en haar grootvader. Sandy is werkzaam als bioloog in Tierpark Sababurg en doet daarnaast een promotieonderzoek naar de invloeden van begrazing door Exmoorpony's en Heckrunderen op de bossen in het Hutewaldproject in Solling (over het Hutewaldproject hebben we al eens in de nieuwsbrief van november 2010 geschreven). Tevens is zij bestuurslid van de Duitse Verein Exmoor Pony E.V.

EPS gekeurde hengst Ernie wordt bewonderd door (van links naar rechts) Dorien Mekel, Jaap Mekel en Michael Bekaert

Het 130 grote Tierparkpark Sababurg is vanaf 1571 door Kasteelheer Wilhelm IV aangelegd voor de jacht. De boeren rond het kasteel moesten hiertoe drie dagen per week bouwen aan een 4 meter hoge en 5 km lange muur. Tegenwoordig worden er 80 verschillende wilde diersoorten gehouden, waaronder 17 Exmoorpony's. Met name de twee in het EPS stamboek geregistreerde fokhengsten, Ernie en Apollo (van Hans Engels), werden uitvoerig door ons bekeken.

Om 16.00 uur kwamen we aan bij het Hutewaldproject, waar we deelnamen aan een rondleiding. Helaas konden we de vrijlopende kudde Exmoorpony's niet vinden. Om bezoekers toch Exmoorpony's te laten zien, had men een merrie met veulen apart in een wei staan. Toch was ons bezoek aan het Hutewald zeer de moeite waard. Er werden vele sporen van wasberen gevonden en Jaap Mekel hoorde een draaihals. 's Avonds werd er in het veld een pan spaghetti met een salade gemaakt en gezellig gegeten, waarna de terugreis werd begonnen.

De excursieleden (van links naar rechts): Jaap, Sarah en Dorien Mekel, Lodewijk van Kemenade, Hans Engels, Michael Bekaert, Christel Engels, Hans Hovens, Sandy Roedde en haar grootvader

Enkele Exmoors in Sababurg

Stand van zaken onderzoek herkomst Exmoorpony (door: Henri Kerkdijk)

In de nieuwsbrief van november 2010 riepen we jullie op haarmonsters van jullie Exmoorpony's op te sturen voor DNA-onderzoek. Hieraan is goed gevolg gegeven en inmiddels zijn er 18 monsters voor analyse opgestuurd naar professor Gus Cothran (Texas A&M University).

Op 8 april 2011 is er een overleg geweest tussen het Samenwerkingsverband Exmoorpony (Henri Kerkdijk en Hans Hovens), professor Thijs van Kolfschoten (professor Palaeozoology and Quaternary Biostratigraphy, Universiteit van Leiden), dr. Hans Lenstra (Faculty of Veterinary Medicine, Utrecht University) en Leo Linnartz (Stichting Ark) over de mogelijkheden om de oorsprong van de Exmoor en andere paarden te onderzoeken. Professor van Kolfschoten ziet de volgende kansen:

- hij wil een student uit laten zoeken welke paardtypen er in Noord- en Centraal Europa aanwezig waren aan het eind van het pleistoceen en in het holoceen;
- hij wil een student proberen te vinden die laat-Pleistocene West-Europese paardencollecties wil zoeken en daar metingen aan wil doen;
- isotopenonderzoek aan ancient horse botmateriaal;
- verder onderzoek naar (mega)fauna en wildernis in Europa en de interactie daartussen.

Inmiddels heeft Henri Kerkdijk het aanbod om een promotieonderzoek te gaan doen naar de oorsprong van de hedendaagse paardenrassen.

De foto

De onderstaande foto is in april gemaakt door Jakob Hanenburg (boswachter I&M Noard Fryslân regio Noord). De foto toont het eerstgeboren veulen in 't Houtwiel (Friesland). Op 2 mei e-mailde zijn collega Arno Paulus dat er inmiddels 4 veulens bij deze harem liepen.

Het eerste veulen van 2011 in 't Houtwiel (Foto: Jakob Hanenburg)